

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DIH-74-119/(5)/13/CS

Warszawa, dn. 5 listopada 2013 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 82/2013

Na podstawie art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 12 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie zobowiązania kontrolowanego do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego niespełniającego wymagań jakościowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę „LUKOIL POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Warszawie, do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **1344,39 zł** – łączny koszt badania z VAT (słownie: tysiąc trzysta czterdzieści cztery złote trzydzieści dziewięć groszy), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 0677/13/5902.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 24 września 2013 r. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów protokół kontroli wraz z materiałami kontroli przeprowadzonej na stacji paliw nr 115 w Pabianicach, przy ul. Płk. Henryka Świetlickiego 5, należącej do przedsiębiorcy „LUKOIL POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Warszawie (dalej także: „Przedsiębiorca” lub „Strona”). W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 17 czerwca 2013 r. na ww. stacji paliw, inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali do badań z partii liczącej 11309 litrów próbki oleju napędowego, tj. próbkę numer 0677/13/5902 i próbkę kontrolną numer 7398/13/5902 w ilości 4 i 0,85 litra każda, na podstawie protokołu pobrania próbek paliw nr PU.8361.311.2013.

Następnie inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, przekazali próbkę oleju napędowego do akredytowanego, niezależnego laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie (Pracownia Analityczna Paliw w Chorzowie), według protokołu przyjęcia do badania nr 137/2013.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie (protokół z badań nr 9C-3314-13) wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o numerze próbki 0677/13/5902), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 221, poz. 1441 ze zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem”, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 8,6 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

W toku kontroli w dniu 26 czerwca 2013 r., inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poinformowali Stronę o wynikach badań próbki oleju napędowego pobranego w dniu 26 czerwca 2013 r. o numerze 0677/13/5902, przekazali egzemplarz protokołu z badań nr 9C-3314-13 oraz poinformowali o możliwości złożenia wniosku o badanie próbki kontrolnej. W piśmie z dnia 26 czerwca 2013 r. Strona wniosła o zbadanie próbki kontrolnej oleju napędowego o numerze 7398/13/5902.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie (sprawozdanie z badań nr M/TA2/31/13) wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o numerze próbki kontrolnej 7398/13/5902), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 7,2 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, zgodnie z art. 61 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 267), pismem z dnia 3 października 2013 r., powiadomił Przedsiębiorcę, jako stronę postępowania, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej ustalenia wysokości należności pieniężnej stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbek oleju napędowego oraz zobowiązania przedsiębiorcy do jej uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu

administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i pismem z dnia 14 października 2013 r. wniosła o nieobciążanie „LUKOIL POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Warszawie, kwotą stanowiącą równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Swój wniosek, Strona uzasadniała prawidłowymi wynikami badań oleju napędowego pobranego w późniejszym okresie czasu na kontrolowanej stacji paliw, pracami gremiów międzynarodowych nad zastąpieniem metody badawczej wg. normy EN 15751 innym obiektywnym badaniem oraz wątpliwościami co do miarodajności badania przedmiotowego parametru. Ponadto Przedsiębiorca podkreślił, iż badany olej napędowy nie spełniał wymagań jakościowych wyłącznie w zakresie parametru – odporność na utlenianie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca „LUKOIL POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Warszawie, wprowadził do obrotu olej napędowy niespełniający wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, wydanym na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zwanej dalej: „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw zabrania się transportowania, magazynowania, wprowadzania do obrotu oraz gromadzenia w stacjach zakładowych paliw ciekłych, jeżeli nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 lub art. 6 ust. 3 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, Prezes UOKiK stwierdził, że pobrana w dniu 17 czerwca 2013 r. próbka oleju napędowego (o numerze 0677/13/5902), nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 8,6 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż zarówno próbka, jak i próbka kontrolna oleju napędowego pobrane w dniu 17 czerwca 2013 r. nie spełniały wymagań jakościowych w zakresie parametru – odporność na utlenianie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Stosownie do przepisu art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Odnosząc się do zarzutów Strony podniesionych w piśmie z dnia 14 października 2013 r., należy na wstępie wyjaśnić, iż celem jaki legł u podstaw wydania ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw – jest ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania paliw na środowisko oraz zdrowie ludzi (art. 1). Dla realizacji tego celu został stworzony system monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art. 11) mający za cel przeciwdziałanie transportowaniu, magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych w odrębnych przepisach. Do zadań systemu należy m.in. kontrolowanie jakości paliw u przedsiębiorców. Systemem zarządza Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 12), zaś czyni to przy pomocy Inspekcji Handlowej. W toku postępowania inspektorzy Inspekcji Handlowej pobierają dwie próbki paliwa (art. 17), a następnie sporządzają protokół pobrania próbki (art. 20 ust. 1). Próbki przekazywane są do akredytowanego laboratorium (art. 20). Przepis art. 24 ust. 1 omawianej ustawy, w sytuacji gdy badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, obliguje zarządzającego systemem do zobowiązania kontrolowanego w drodze decyzji do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Strona skorzystała z możliwości badania próbki kontrolnej, jednakże i te badania wykazały, że olej napędowy nie spełnia wymagań jakościowych. W sytuacji gdyby badania próbki lub próbki kontrolnej wykazały, iż paliwo spełnia wymagania jakościowe, nie doszłoby do wszczęcia niniejszego postępowania, a tym samym Przedsiębiorca nie byłby zobligowany do

zwrotu kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 0677/13/5902. Podsumowując należy zauważyć, iż w niniejszej sprawie poza sporem pozostaje fakt, że paliwo nie spełniało wymagań jakościowych. A zatem, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wydając decyzję o zobowiązaniu przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań wykonuje swój ustawowy obowiązek.

Odnosząc się do stanowiska Strony, iż badany olej napędowy nie spełniał wymagań jakościowych wyłącznie w zakresie parametru – odporność na utlenianie, należy ponownie przywołać art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Przepis ten stanowi, że jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Wynika z niego jednoznacznie, że z punktu widzenia toczącego się postępowania w sprawie zobowiązania kontrolowanego do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego, nie ma znaczenia, czy badane paliwo niespełniało wymagań jakościowych w zakresie jednego, czy też więcej parametrów.

Biorąc pod uwagę argumenty Strony dotyczące prac międzynarodowych gremiów nad zastąpieniem metody badawczej określonej w normie PN-EN 15751, należy zauważyć, iż powyższe argumenty nie mają znaczenia dla sprawy, gdyż badania laboratoryjne są prowadzone w oparciu o obowiązujące w dacie kontroli przepisy. Także Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje decyzje w oparciu o obowiązujące w dacie kontroli przepisy, wskazane w treści niniejszej decyzji. Metoda badawcza określona w normie PN-EN 15751 jest przywołana w załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych (Dz.U. Nr 55, poz. 332), jako jedna z dwóch metod badania parametru – odporność na utlenianie. Faktem jest, iż w załączniku do rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, metoda ta jest określana mianem dodatkowego wymagania dla oleju napędowego zawierającego powyżej 2% estru metylowego (FAME), jednakże fakt ten nie ma znaczenia w niniejszej sprawie, gdyż badany olej napędowy zawierał powyżej 2% estru metylowego (FAME), tj. 6,8 %, co skutkowało zastosowaniem omawianej metody badawczej.

Odnosząc się do treści protokołu z badań próbki pobranej w dniu 26 czerwca 2013 r., która została zbadana w laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, trzeba wyraźnie podkreślić, iż przedmiotowe postępowanie dotyczy zwrotu kosztów

przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 0677/13/5902, która została pobrana w toku kontroli w dniu 17 czerwca 2013 r. Tym samym, należy stwierdzić, iż protokół z badań próbki pobranej w dniu 26 czerwca 2013 r., nie ma związku przedmiotowego z toczącym się postępowaniem, szczególnie, że jak Strona sama podkreśla po 17 czerwca 2013 r. na kontrolowaną stację paliw zrealizowano jeszcze dodatkowe dostawy paliwa. Wypada w tym miejscu ponownie zauważyć, iż w toku kontroli inspektorzy pobierają wyłącznie dwie próbki (próbki i próbki kontrolną), zaś ocena jakości paliwa odbywa się wyłącznie poprzez badanie tych próbek tj. próbki z urzędu, a próbki kontrolnej na wniosek Strony, co oznacza, że przy ocenie jakości nie brane są pod uwagę żadne inne poza tymi dwiema próbkami.

Odnosząc się do kwestionowania miarodajności wyników badań parametru odporność na utlenianie, należy wyjaśnić, iż omawiany parametr, był badany w ramach podwykonawstwa przez laboratorium Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku, które posiada akredytację AB 297 w zakresie badania odporności na utlenianie. Fakt wykonania badania omawianego parametru przez ww. podwykonawcę, jak również posiadanie przez niego akredytacji, wynika wprost z treści protokołu z badań nr 9C-3314-13, będącego w posiadaniu Strony. Wypada w tym miejscu dodać, iż wynik badania w zakresie parametru odporność na utlenianie próbki 0677/13/5902 wyniósł 8,6 h, zaś próbki kontrolnej 7398/13/5902 – 7,2 h. Różnica pomiędzy obydwojoma wynikami wynosi 1,4 h i mieści się w granicach odtwarzalności dla metody badawczej określonej w normie PN-EN 15751, która dla tych dwóch wyników badania, wynosi 1,876692 h. Tym samym twierdzenia Strony, iż zastosowana metoda badań daje odmienne wyniki na skutek pobierania próbek do innych pojemników, czy też dokonywania badań w odstępie czasu, należy uznać za bezzasadne.

W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zobowiązuje Przedsiębiorcę, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego (nr 0677/13/5902), w wysokości 1344,39 zł (łącznie koszt badania z VAT). Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił wysokość należności pieniężnej na podstawie faktury zbiorczej nr DL/114/2013, wystawionej w dniu 3 lipca 2013 r. przez Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, za badanie próbek paliw ciekłych oraz załącznika nr 1 do faktury nr DL/114/2013, (w poz. 73 - za badanie próbki nr 0677/13/5902) – 1344,39 zł (łącznie koszt badania z VAT).

Na podstawie art. 24 ust. 5 ww. ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w związku z art. 2 § 2 i 47 § 1 Ordynacji podatkowej (j.t. Dz.U. z 2012 r. poz. 749), oraz art. 130 Kodeksu postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 267), Przedsiębiorca, jest obowiązany uiścić ww. należność pieniężną na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O WARSZAWA Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, a w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w zw. z art. 5 § 2 pkt. 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Wiceprezes

Małgorzata Kozak

Otrzymuje:

R.pr. Dariusz Kossakowski, ul. Stawki 2A m. 1, 00-193 Warszawa.